

Asverstrooiveld Ter Navolging met 'Nomina in Via' in gebruik genomen

Vrijdag opende wethouder Marcel Melissen het nieuwe asverstrooiveld op het kerkhof Ter Navolging aan de Lingedijk. Het monumentale kerkhof kan nu naast begraven in graven en grafkelders ook gebruikt worden voor urnengraven en asverstrooiingen.

Door Bert Leenders

TIEL - Langzaam maar zeker wordt het steeds bekender dat de stad met Ter Navolging wel een heel bijzonder monument nabij het centrum rijk is. Melissen: "Tot ver in de achttiende eeuw was het de gewoonte om welgestelden in de kerk te begraven. Overledenen met minder vermogen werden buiten bij de kerk begraven. Het begraven in de kerk was onhygiënisch, het zorgde voor de nodige onaangename geuren. De in Tiel geboren jurist en politicus Johannes Diderick van Leeuwen, naar wie in Tiel een straat genoemd is, ijverde daarom voor het begraven buiten het centrum. Dit leidde in 1786 tot het stichten van begraafplaats Ter Navolging. Die begraafplaats was een van de eerste zogenaamde buitenbegraafplaatsen in Nederland.

Eeuwenlang was Ter Navolging de begraafplaats voor iedereen die niet katholiek of Joods was."

Sinds 1986 heeft de gemeente de begraafplaats gesloten verklaard. Er mocht alleen nog in bestaande grafkelders begraven worden. Ook aan het onderhoud werd vrijwel

'LANGZAAM MAAR ZEKER DREIGDE HET FRAAIE KERKHOF TE VERVALLEN'

niets meer gedaan. Langzaam maar zeker dreigde het eens zo fraaie kerkhof te vervallen en de gemeente speelde met het idee om de hele begraafplaats, waar veel beroemde Tielenaren begraven zijn, te ruimen. Dat ging Carla Daalderop - Bruggeman aan het hart. Door haar toedoen werd de Stichting tot Behoud van Historische Begraafplaatsen in Tiel en Omstreken opgericht. Leden van deze stichting en vrijwilligers hebben veel tijd en energie gestoken in het onderhoud en restauratie van de begraafplaats en de gemeente heeft besloten weer nieuwe graven uit te geven. Rinus Boudewijn Tiels, bontwerker en bekend als The Great Rinaldo, werd er in 1998 begraven en recent kreeg de bekende

De as van de in oktober 2014 overleden Tielse beeldhouwer Coen Kaayk is hier uitgestrooid, zijn naam staat als eerste op het namenpad.

Foto: Jan Bouwhuis

Tielse makelaar Jan Dolron er zijn laatste rustplaats.

Nomina in Via

Steenhouwer en beeldend kunstenaar Michiel van Luijn is de ontwerper van het kunstwerk dat het asverstrooiveld markeert en dienst doet als gedenkmunt. Het bestaat uit een slingerende lange rij granieten vierkante paaltjes met een aangebouwd bankje waarop nabestaanden hun doden kunnen herdenken. Op de

paaltjes is plaats voor de naam van de overledene wiens as is verstrooid. Het monument vormt hierdoor een Nomina in Via, een namenpad. Het strooiveld en monument bevinden

zich op zuid-oostelijke deel van de begraafplaats. Onder het grasveld liggen de resten van vele honderden overledenen, van wie de bovengrondse grafstenen geruimd zijn.

Meerprijs

Begraven of asverstrooien op Ter Navolging kost meer dan bij de andere gemeentelijke begraafplaatsen in Tiel. De meerprijs gaat naar de stichting die de begraafplaats beheert en de historische graven laat restaureren.

Steeds meer crematies

Steeds meer mensen kiezen voor een crematie in plaats van begraven. Op dit moment worden al meer dan zes van de tien doden in Nederland gecremeerd. In deze regio zullen het crematorium in Medel en het geplande crematorium in Beesd een extra impuls geven aan het cremeren.

As in beeld

Ook bij Van Luijn natuursteen in Tiel blijft het groeiend aantal crematies niet onopgemerkt. De vraag naar de klasieke grafstenen vermindert en steeds vaker moet steenwerk gemaakt worden voor urnen. Gerard van Luijn: "Een aantal nabestaanden zetten de urn met as in de woonkamer, of laten deze plaatsen in een zogenaamd columbarium of urnenmuur. Maar er is veel meer mogelijk. Daarom kwam ik met mijn zoon Michiel op het idee om kunstenaars die we kennen en met wie we ook wel samenwerken om alternatieven aan te reiken voor deze traditionele vormen van asbewaring. We merkten dat veel nabestaanden daar behoefte aan hebben." 57 kunstenaars hebben verrassende, mooie ontwerpen gemaakt. Dat resultaat is tot 26 september te bekijken in een grote bedrijfs-hal aan de Morsestraat 28 op industrieterrein Kellen. Van Luijn: "De tentoonstelling laat zien dat er veel meer mogelijk is dan je denkt om op een persoonlijke artistieke manier de herinnering aan gecremeerde doden levend te houden."